

Oproep presentaties Jaarcongres Vereniging Hogescholen 6 april 2017

Jaarcongres: **De o van hbo** *Leren door ontwikkelen*

Op donderdag 6 april 2017 vindt - voor de dertiende keer - het jaarcongres van de Vereniging Hogescholen plaats. Het congres wordt deze keer in Amersfoort georganiseerd, in De Rijtuigenloods. De titel van het jaarcongres is: *'De o van hbo; leren door ontwikkelen'*.

De keuze voor De Rijtuigenloods levert een scala aan mogelijkheden op om met elkaar van gedachten te wisselen: er is een grote zaal voor het plenaire deel van het congres, en er zijn diverse subzalen voor workshops en hoorcolleges, voor kleine én voor grotere groepen. Daarnaast is er ruimte voor een grand café-achtige lounge, waar in dezelfde ruimte hogescholen en sponsors zich kunnen presenteren door middel van een informatiestand of een posterwand. Dus alle ingrediënten zijn aanwezig om er weer een inspirerende dag van te maken, met en voor de collega's van alle hogescholen, die geheel in het teken staat van kennisdeling, kennis en inzicht vergroten, banden aanhalen, bijpraten en netwerk uitbreiden. Hieronder leest u meer over de verschillende mogelijkheden.

Opzet jaarcongres

De opzet van het jaarcongres blijft grotendeels gelijk aan die van voorgaande jaren, dat wil zeggen dat er aan het begin en het eind een plenair deel met sprekers zal zijn, met daartussen een drietal workshoprondes, de kern van ons congres. Deze workshops kunnen de vorm hebben van een (interactieve) workshop of een hoorcollege, al naar gelang het onderwerp.

Workshopvoorstellen

Om dit alles vorm te kunnen geven, hebben we ook deze keer weer inspirerende voorbeelden van hogescholen nodig. We nodigen u dan ook van harte uit om een **voorstel voor een bijdrage (workshop, hoorcollege)** in te zenden die op het jaarcongres kan worden gepresenteerd. We richten ons op **alle** medewerkers van hogescholen, bestuurders, docenten, lectoren, middenmanagers, coördinatoren, faculteitsdirecteuren, enz. Ook studenten worden uitgenodigd een bijdrage te leveren. Wij hopen dat we voor alle doelgroepen een goed programma kunnen organiseren. Via bijgaand aanmeldingsformulier kunt u uw voorstel indienen. Let op: alleen voorstellen waar een hogeschool bij betrokken is worden in behandeling genomen.

Zoals gezegd is er voldoende ruimte voor hogescholen om zich door middel van een **informatiekraam** (of posterpresentatie) te presenteren. Wij doen daarom hierbij ook een oproep aan alle hogescholen om - al dan niet met een collega-hogeschool - met een informatiekraam op ons jaarcongres aanwezig te zijn. De keuze van de inrichting van de etalage is helemaal vrij. Laat maar zien! U kunt tot **22 maart 2017** een informatiekraam reserveren.

U kunt uw workshopvoorstel tot **vrijdag 16 december 12.00 uur** indienen via de contactpersoon van uw hogeschool door middel van bijgaand aanmeldingsformulier. Let op: voorstellen die na dit tijdstip binnenkomen, worden niet meer in behandeling genomen! In week 3 of 4 van 2017 krijgt u bericht of u uw bijdrage al dan niet kunt presenteren. Voorstellen voor informatiekramen worden in beginsel altijd gehonoreerd.

NB. Het verzorgen van een presentatie heeft géén vrijstelling van de deelnemersfee (€ 195,-) tot gevolg!

Titel van het congres: De o van hbo; leren door ontwikkelen

De titel van het hbo-jaarcongres van 2017 is 'De o van hbo; leren door ontwikkelen'. Dit veelomvattende en uitdagende onderwerp biedt de mogelijkheid voor diverse invalshoeken. Het is onderverdeeld in vijf subthema's voor de werkgroepen en hoorcolleges.

Vanaf nu zijn voorstellen welkom voor workshops en hoorcolleges bij de volgende subthema's.

1. Werken aan kwaliteit

De afgelopen vijf jaar hebben we als hoger beroepsonderwijs veel op de rails gezet als het gaat om vernieuwing en verbetering van het onderwijs. Aan de ene kant zien we grote landelijke thema's als de implementatie van het advies van de commissie Bruijn ('Vreemde ogen dwingen'), het omvangrijke project 10voordeLeraar, allerlei programma's en projecten rond thema's als studiesucces, studeerbaarheid en kwaliteit, en de sectorale analyses. Aan de andere kant zijn er ook allerlei initiatieven die zijn ontstaan op de hogescholen zelf, gericht op verbetering of vernieuwing van onderwijs en toetsing, of verdieping van de relaties met het beroepenveld. Onder andere uit onderzoek van de Inspectie blijkt dat we op die terreinen forse vooruitgang boeken. Daarom is het goed nu de stand van zaken op te maken: hoe staan we ervoor in 2017? Wat zijn 'good practices'? Wat hebben we bereikt, en wat moet er nog gebeuren? Dat doen we aan de hand van thema's als:

- Vijf jaar na 'Vreemde ogen dwingen'
- Kwaliteit en studiesucces
- 10voordeLeraar
- Toetsing en examinering
- Relatie met 'de buitenwereld' (samenleving, beroepenveld)

2. Doelmatigheid, toegankelijkheid en kwaliteit

De afgelopen jaren zien we in gedachtewisselingen over (de toekomst van) het hoger onderwijs vaak meerdere 'polen', waarbij nu eens de ene en dan weer de andere pool de discussie naar zich toetrekt. Aan de ene kant het streven naar doelmatigheid op alle niveaus, van macro tot micro. Een andere pool is de toegankelijkheid, waarbij thema's spelen als gelijke kansen voor iedereen, differentiatie, uitdagend onderwijs, excellentie. En niet in de laatste plaats dan nog: hoe zorg je bij dit alles ook nog voor verbetering van de onderwijskwaliteit? Hoe verhouden zich bijvoorbeeld doelstellingen als gelijke kansen, brede toegankelijkheid en uitstroomkwaliteit zich tot elkaar? Is sprake van fricties of is dat slechts schijn? Op dergelijke vragen willen we nader ingaan aan de hand van onderwerpen als:

- Gescheiden werelden
- Selectie aan de poort
- Kansen(on)gelijkheid in het hoger onderwijs
- (Macro)doelmatigheid

3. Hoger onderwijs tussen bestendinging en innovatie

Er wordt nogal wat uit de kast getrokken, de laatste jaren, als het gaat om het beleid gericht op onderwijsvernieuwing. De associate degree, professionele masters, digitalisering, internationalisering, experimenten met deeltijd, flexibilisering, noem maar op. Allemaal ontwikkelingen die, eenmaal begonnen, wél tot een goed einde moeten worden gebracht. Maar ontnemt die noodzaak tot bestendinging ons niet het zicht naar buiten? In sommige opzichten verandert de samenleving razendsnel; hoe zorgen we er voor dat we niet in de situatie terecht komen dat we in de wereld van morgen het onderwijs van eergisteren aanbieden? Of blijven we dan steken in abstracties wanneer we niet ook kijken naar onze ruimtelijke omgeving en gebouwen? Kortom, hoe staat het 'op de werkvloer' eigenlijk met:

- De visie op het onderwijs van morgen, overmorgen en over 10 jaar
- Professionele masters
- De associate degree

- Digitalisering en flexibilisering
- Ideeën over de ‘ruimtelijke inrichting’ van het onderwijs?

4. De ideale docent, wie is dat?

Wat maakt iemand tot een goede docent? Gaat het om liefde voor het vak, aantrekkelijk onderwijs, didactische vaardigheden, of om een goed netwerk in het beroepenveld? Moet je vooral goed kennis kunnen overbrengen of studenten enthousiasmeren om vooral zélf kennis te vergaren en vaardigheden te ontwikkelen? Of moet je dat allemáál in huis hebben? Moet iedere docent ook een goede examinerator zijn? Is een goede docent een solist of primair een ensemblespeler? Maakt de student uit wie een goede docent is? Wie heeft het laatste woord in onderwijsinhoudelijke kwesties, de instelling of de professional? Allemaal goede vragen die aan de orde kunnen komen bij onder meer de volgende thema’s:

- Diversiteit in de klas
- De passie van de vakman/-vrouw
- Lerende cultuur
- Pedagogisch klimaat
- Professionele ruimte
- Geef ‘ns een pitch-1: wie is/wat kenmerkt de ideale docent?

5. Wat mogen we eigenlijk vragen en verwachten van de student?

Zonder studenten geen hoger onderwijs. Dat staat vast. Maar wat verwacht het hbo van de studenten? En wie is dat eigenlijk, “de” student? Bestaat die wel? Studenttevredenheid, daar gaat het vandaag de dag vaak over. Maar wat is dat? Hoe weet je wanneer een student tevreden is en hoe méét je het? Is een student tevreden wanneer het onderwijs makkelijk is en de toetsen met weinig inspanning te halen zijn, of bij uitdagend onderwijs dat het uiterste van zijn/haar mogelijkheden vraagt? Wat is de rol van studenten bij het besturen van een hogeschool? Hoe ver gaat medezeggenschap? Moet de rechtsbescherming van studenten beter of is die juist te ver doorgesloten? Deze vragen kunnen worden samengevat in thema’s als:

- Diversiteit in de studentenpopulatie
- ‘Classroom2030’
- Wat zijn de grenzen van medezeggenschap?
- Co-makship (docenten en studenten maken het onderwijs sámen)
- Onderwijslogistiek en –organisatie
- Geef ‘ns een pitch-2: wie is/wat kenmerkt de ideale student?

Er kunnen in totaal 30 workshops en hoorcolleges geselecteerd worden. Indien er meer voor selectie in aanmerking komen, dan wordt voor de uiteindelijke selectie ook nog gekeken naar de spreiding over de subthema’s, de hogescholen en de sectoren.

Definities presentatievormen:

Zoals gezegd kunnen hogescholen hun bijdragen leveren in een drietal vormen: als workshop, als hoorcollege, of via een informatiekraam (externen kunnen uitsluitend als sponsor een informatiekraam inrichten). Hieronder verstaan we het volgende:

Workshop: bijeenkomst in een aparte ruimte waarin informatie-uitwisseling (door middel van **actieve** werkvormen!) het doel is. De workshops duren 60 minuten. De workshopruimtes zijn (meestal) groot genoeg om in kleine(re) groepen te kunnen werken. Aantal personen per workshop is maximaal 50 deelnemers.

N.B.: bij een workshop verwachten de deelnemers zelf een actief aandeel aan de bijeenkomst te kunnen en mogen leveren. Een workshop is dus GEEN hoorcollege (veelgehoorde kritiek in de evaluaties van het jaarcongres), maar een bijeenkomst met interactieve werkvormen.

Hoorcollege: bijeenkomst in een aparte ruimte waarin informatie-overdracht het doel is. Ieder hoorcollege duurt 60 minuten. Aantal personen per hoorcollege is max. 200 deelnemers.

Informatiekraam: stand op de informatiemarkt waarbij de presentator aan kleine groepen belangstellenden of individuen aan de hand van een concreet, tastbaar product of aan de hand van beelden op de computer (geprojecteerd op scherm) kan vertellen en vragen kan beantwoorden over zijn project/initiatief. De kramen zijn de gehele dag te bezoeken. Aantal deelnemers: afhankelijk van aanloop. Aan het reserveren van deze kraam zijn – behalve de deelnemersfee – verder geen kosten verbonden.

De programmacommissie vraagt speciale aandacht voor de betrokkenheid van studenten in de presentaties. Mocht uw workshopvoorstel worden geselecteerd voor het jaarcongres, dan zouden wij het op prijs stellen indien daaraan tevens wordt deelgenomen door deelnemers vanuit uw netwerk en door studenten die hierbij zijn betrokken.

Beoordelingscriteria inzendingen workshops

Of uw inzending voor presentatie op het jaarcongres in aanmerking komt, wordt beoordeeld aan de hand van een aantal criteria die de programmacommissie heeft vastgesteld.

Inhoudelijk zijn de volgende criteria doorslaggevend:

- De bijdrage is bijzonder of innovatief van aard (zowel wat inhoud als wijze van presenteren betreft)
- De bijdrage heeft betrekking op concrete projecten/producten of tastbare resultaten
- De kennis over en de ervaringen met dit project/product zijn overdraagbaar (binnen afzienbare tijd; technisch haalbaar en uitvoerbaar)
- Bij het tot stand komen, uitdragen of toepassen van het project/de producten heeft interactie plaatsgevonden met belanghebbenden

Daarnaast gelden de volgende vormvereisten:

- De bijdrage past binnen het hoofdthema van het jaarcongres en past binnen de aangegeven track
- Het doel en de invalshoek van de bijdrage is helder omschreven
- De opzet/indeling van de bijdrage is voldoende uitgewerkt en daagt uit tot discussie en reflectie
- De opbrengst voor de deelnemers is duidelijk en aansprekend
- De bijdrage is interactief van opzet
- De bijdrage vertegenwoordigt een meerwaarde voor het jaarcongres
- De bijdrage wordt gepresenteerd met medewerking van het werkveld en/of studenten
- De titel is aansprekend

N.B. De uiterste inleverdatum van een voorstel is **vrijdag 16 december 2016** (dus vóór de kerstvakantie!).